

Tines

Sant Joan de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Joan de Vilatorrada i Sant Martí de Torruella
Emplaçament Terme municipal de Sant Joan de Vilatorrada

Coordenades:

Latitud: 41.76045
Longitud: 1.78859
UTM Est (X): 399298
UTM Nord (Y): 4623889

Classificació

Número de fitxa 08218-65
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Exceptuant el cas de les tines del mas Can Canals Nou i del Mas Vilatorrada on hi ha hagut una preocupació per la restauració i la conservació, en la resta dels casos es troben en un estat d'abandonament considerable, moltes d'elles derruïdes

Protecció Inexistent

Accés Fàcil

Ús actual: Sense ús

Titularitat Privada

Titular: Ref. cad.: 005A00029

Fitxes associades:

[Mas can Cornet](#)

[Mas can Canals Nou](#)

[Mas Vilatorrada](#)

Autoria de la fitxa Arqueociència S.C. SL (Raquel Valdenebro)

Descripció

Les tines són construccions que presenten característiques ben similars. La seva planta exterior pot ser quadrangular o circular. La part inferior està realitzada amb pedra i morter. L'interior acostuma a ser circular, i està recobert amb peces de ceràmica envernissada. Seguidament, com a prolongació de la tina, es bastien uns murs de pedra seca que formaven la seva estructura exterior, quadrada o circular, on es bastia una obertura. La coberta està formada normalment per una volta cònica de pedra seca recoberta de terra per impermeabilitzar-la. La tina té normalment un accés superior des d'on s'abocava el most un cop premsat, i a la part inferior hi havia els brocs per on es buidava. Algunes tenen una barraca adossada que tancava l'accés de la tina per la part inferior i a més podia servir per guardar les eines. Al terme de Sant Joan de Vilatorrada i a Sant Martí de Torruella es conserven algunes tines com a elements arquitectònics aïllats, en alguns casos es tracta simplement de la tina sense cap altre element al mig d'un camp. En altres ocasions, es tracta d'un grup de tines (tres o quatre) a les quals s'ha afegit una barraca al peu de cada tina. Les localitzades són les següents: -TINES DEL MAS CAN CANALS NOU: Conjunt de quatre tines de planta circular amb una barraca de planta quadrada adossada als peus de cadascuna de les tines. Tres d'elles formen part del mateix conjunt i estan construïdes en la mateixa línia. La quarta té el doble d'alçada de les altres i es troba construïda independent al darrera d'una de les altres tres. El nivell del terra original ha estat sobrepujat arran de la restauració de l'any 1962 fins a cobrir la porta d'accés dels dipòsits inferiors fins a mitja alçada. Cobertes amb teulada plana de teula. Aquest conjunt formava part d'un grup més gran de 10 tines (sis de planta quadrada i quatre circular). Les de planta quadrada, degut al seu mal estat de conservació, van ser enderrocades el 1962 quan es van restaurar les altres. -TINES DE CAL RIERA NOU: Es tracta de dues tines aïllades sense barraca adossada ubicades entre la casa de Can Riera Nou i Cal Mateu. Una de les tines es troba situada en un camp a ponent de la Casa de Cal Riera Nou, és de planta quadrada, construïda exteriorment amb mur de paredat i reforçada amb pedra a les cantonades. Es tractava d'una tina coberta. Actualment, el seu estat de conservació és molt dolent. L'altra tina es troba recolzada en un antic marge que salva el desnivell entre les cases de Cal Riera Nou i Cal Mateu, trobant-se pràcticament a tocar d'aquesta última casa. Es tracta d'una tina de petites dimensions, sense barraca adossada, construïda en pedra seca, i coberta. El seu estat de conservació és bo. -TINES DE CAL CORNET: Conjunt de dues tines aïllades de planta quadrada ubicades al peu de la costa de Can Pla sense barraca adossada. El seu estat de conservació és regular. -TINES DE LA BARRACA VELLA: Conjunt de quatre tines de planta quadrada amb barraca adossada als peus, ubicades uns metres a llevant de la casa anomenada La barraca Vella. Tot el conjunt es troba construït adossat a un petit turonet. Es tracta d'un conjunt de tines fetes en pedra seca i cobertes amb teula. Totes les barraques tenen la porta orientada al nord, destacant una d'elles que conserva l'entrada en forma d'arcada de grans dimensions. L'estat de conservació és dolent, començant a caure les teulades. -TINES DEL MAS VILATORRADA: Formen part del conjunt del mas Vilatorrada un conjunt de tres tines aïllades ubicades a uns metres al cantó N-O de la casa. Es tracta d'un seguit de tres tines, una central de cos quadrangular amb barraca adossada als peus, i dos de planta circular que l'envolten, una d'elles, la del cantó esquerre també amb barraca adossada. L'estat de conservació és bo. -TINES DEL MAS CAN CANALS VELL-FINCA SANTA MARTA: A uns metres al nord de la casa es troben les restes d'una antiga tina de planta circular que pertany al mas. El seu estat de conservació és dolent.

Història

El sistema de construcció en pedra seca és molt antic en la comarca. L'origen de les actuals tines el podem trobar a finals del segle XVIII i al llarg del segle XIX, producte de l'expansió agrària que va suposar la

gran demanda de vins i licors en el mercat. Aquest fer va empènyer a bona part dels propietaris a roturar els boscos i a plantar mitjançant el sistema de feixes, camps i turons fins aleshores considerats marginals. El raïm es premsava al peu de la vinya i posteriorment es transportava fins al celler. Amb aquest sistema s'aconseguia reduir notablement el volum que s'havia de transportar, i consegüentment, les despeses que se'n derivaven. En algunes ocasions les tines es troben al costat del mas com és el cas del Can Canals Nou, Vilatorrada o de la Barraca Vella. En aquest cas l'objectiu era dipositar el raïm dels rabassaires que conreaven terres del mas.

Bibliografia

AA.DD.: Recopilació de la història del municipi de Sant Joan de Vilatorrada. Sant Joan de Vilatorrada. 1984. COMAS I CLOSAS F.: Sant Joan de Vilatorrada. Història del Bages. Vol II. Ed. Parcir. Manresa. 1988. Pàgs.379-402.

